



Dalarnas Fornminnes- och Hembygdsförbunds verksamhetsberättelse 2022

Styrelsen för Dalarnas Fornminnes- och Hembygdsförbund (DFHF) får härmed avlämna sin verksamhetsberättelse för år 2022.

Styrelsen

Styrelsen har under året haft fem sammanträden. Årsstämman hölls den 23 april i Dalarnas museums hörsal i Falun. Efter årsstämman hölls konstituerande möte. Arbetsutskottet har sammanträtt vid sju tillfällen.

Styrelseledamöter, revisorer och ersättare har under året varit:

Ordförande

Till ordförande på ett år valdes landshövdingen under förutsättning att denne tackar ja till uppdraget. Tills en ny landshövding valts för Dalarna, valdes förste vice ordförande Näs Olle Tranberg, att agera tillförordnad ordförande.

Ledamöter och ersättare valda fram till årsstämman 2023:

Anna-Karin Andersson, andre vice ordförande, Nyhammar

Eva Kempff, Laknäs

Jon Bodin, Säter

Inga A:son Murmester, Svärdsjö

Mikael Waller, ersättare, Enviken

Ledamöter och ersättare valda fram till årsstämman 2024:

Näs Olle Tranberg, tillförordnad ordförande, Transtrand

Jan-Olof Montelius, Falun

Kristoffer Olerås, St. Skedvi

Johanna Gullback, Stockholm

Bente Mellqvist Danielsson, ersättare, Malung

Christer Björklund, landsantikvarie, ingår som sekreterare i styrelsen.

Tjänstemän

Anna Brorsson, skattmästare

Marina Andersson, hembygdskonsulent, protokollförare

Revisorer och ersättare valda fram till årsstämman 2023:

Ordinarie: Inga Gruvris, Leksand och Anders Johnson, Sundborn

Ersättare: Hans Jonsson, Bjursås och Mats Zetterström, Bjursås

Valberedning

Kersti Jobs Björklöf (samman kallande), Leksand, Kiki Pers, Enviken och Yngve Thorné, Skattlösberg.

Årsstämmans val

Till ordinarie ledamöter för två år (2022–2024) valdes:

Näs Olle Tranberg, tillförordnad ordförande, Transtrand
Jan-Olof Montelius, Falun
Kristoffer Olerås, St. Skedvi

Till ersättare på två år (2021–2023) valdes:

Johanna Gullback (Nyval), Stockholm
Bente Mellqvist Danielsson, ersättare, Malung

Som revisorer fram till årsmötet 2022 omvaldes Inga Gruvris, Leksand, och Anders Johnson, Sundborn.

Som ersättare för samma tid omvaldes Mats Zetterström, Bjursås och Hans Jonsson, Bjursås.

Till valberedning utsågs Kersti Jobs Björklöf, (samman kallande), Leksand och Yngve Thorné, Skattlösberg. Styrelsen gavs uppdraget att hitta ytterligare en ledamot i valberedningen då ingen kunde väljas på årsmötet. Styrelsen utsåg Kiki Pers till ledamot i valberedningen vilket skedde under ett ordinarie styrelsemöte.

Vid styrelsens konstituering efter årsmötet valdes Näs Olle Tranberg till tillförordnad ordförande, fram till en ny landshövding tillträder och åtar sig rollen som ordförande för Dalarnas fornminnes- och hembygdsförbund. Näs Olle Tranberg återgår då till posten som förste vice ordförande. Anna-Karin Andersson valdes till andre vice ordförande. Anna Brorsson valdes till förbundets skattmästare. Christer Björklund valdes till sekreterare och hembygdskonsulenten fick delegation som protokollförare.

Till arbetsutskott valdes Näs Olle Tranberg, Anna-Karin Andersson och Jan-Olof Montelius. Till arbetsutskottet adjungeras hembygdskonsulenten och Dalarnas museums administrativa chef Anna Brorsson, tillika skattmästare.

Representation

Stiftelser

Följande ledamöter har representerat DFHF i **Stiftelsen Dalarnas museums** styrelse:

Näs Olle Tranberg, ord. med Kristoffer Olerås som personlig ersättare.

Anna-Karin Andersson, ord. med Inga Murmester som personlig ersättare.

Jan-Olof Montelius, ord. med Johanna Gullback som personlig ersättare.

Jon Bodin, ord. med Eva Kempff som personlig ersättare.

Näs Olle Tranberg har representerat förbundet som ledamot i **Knis Karl Aronssons minnesfond**. Staffan Nilsson har varit Dalarnas fornminnes- och hembygdsförbunds valda revisor.

I **Stiftelsen Danielsgården** i Bingsjö representerades förbundet av Christer Bergin som ordinarie och Johan Nylander, Bingsjö som ersättare.

Förbundet har representerats i **Stiftelsen Husbyringen** av Allan Mattson, Hedemora, som varit utsedd som ersättare för Landsantikvarie Christer Björklund.

I **Dalarnas Försäkringsbolags Kulturstiftelse** representerades förbundet av Karin Perers, Folkärna.

Näs Olle Tranberg representerade DFHF i **Sveriges Hembygdsförbunds ordföranderåd**.

Sveriges Hembygdsförbund

DFHF är ett landskapsförbund som är medlem i Sveriges Hembygdsförbund (SHF). SHF:s riksårsstämma hölls i Nyköping 4 juni. Förbundet representerades av Näs Olle Tranberg, Jon Bodin och Marina Andersson.

Näs Olle Tranberg har representerat DFHF vid **Sveriges Hembygdsförbunds ordförandeträffar**. Anna-Karin Andersson är förbundsordförande i SHF. Eva Kempff är styrelseledamot i SHF:s styrelse.

Hembygdsförsäkringen

Förbundets regionala representant i Hembygdsförsäkringen har varit Eva Kempff.

Dalarnas Byggnadsvårdspris

Marina Andersson har varit DFHF:s representant i arbetsgruppen och juryn för Dalarnas Byggnadsvårdspris.

Turismprojektet Kulturarvet som besöksmål

Kulturarvet som besöksmål har initierats av SHF och kurser har genomförts i olika län. I Dalarna har en andra kursomgång genomförts under vintern 2022. Processledare Kiki Pers och Marina Andersson tillsammans med Elin Alsiok, Visit Dalarna.

DFHF har varit medlem i **Dalmålsakademien**.

Medlemmar, medlemskap och medlemsavgifter

DFHF har under året haft 89 medlemsföreningar med 18 898 enskilda medlemmar. Stödjande enskilda medlemmar i DFHF har varit 1048 st.

Medlemsavgiften för stödjande enskilda medlemmar har varit 250 kr/år. Stödjande medlemsföreningar i förbundet, utan enskilda medlemmar, har betalat 2 500 kr/år för sitt medlemskap i förbundet. Hembygdsföreningar har betalat 300 kr/år i medlemsavgift plus 15 kr per medlem och år (13 kr till Sveriges Hembygdsförbund och 2 kr till DFHF) med ett ”golv” på 1050 kr och ett ”tak” på 7800 kr.

ÅRSSTÄMMA

Årsstämman hölls den 23 april på Dalarnas museum och i samband med den ett konstituerande möte för styrelsen. Deltagarantalet uppgick till 52 personer.

HÖSTFEST

Årets höstfest genomfördes i Särna skogs- och försvarsmuseum, med god lunch och intressant och lärorik guidning. 28 personer deltog.

HÖSTMÖTE

SHF:s höstmöte hölls i Järfälla 26–27 november, representant för DFHF. Anna Karin Andersson deltog som förbundsordförande för Sveriges hembygdsförbund och Eva Kempff som ledamot i Sveriges hembygdsförbund.

PRISER, UTMÄRKELSER OCH BIDRAG

Årets Hembygdsbok

DFHF:s jury beslöt att priset Dalarnas Hembygdsbok 2022 skulle tilldelas *Gagnefsdräkten- Ett lokalt särpräglad dräktskick* av Studiecirkeln Gagnefsdräkten historia. Boken är utgiven av Stiftelsen Gagnefs minnesstugas Förlag. Grafisk form: Kasia Rust och Graham Burt. Årets jury bestod av Marita Trygg och Satu Sundström.

Årets Hembygdsförening

DFHF beslöt att inte nominera någon av länets lokalföreningar detta år. Temat var innovation och att utnämna någon hembygdsförening i Dalarna som mer innovativ än någon annat var inte möjligt att göra.

Släktgårdsdiplom

Följande av Dalarnas Fornminnes- och Hembygdsförbunds diplom för släktgårdar har kompletterats:

- Back Jonsgården, Lindesnäs sn.
- Ensgården, Nedre Gårdsjö, Rättvik sn.
- Hagudden, Hanses Utanhed, Vika sn.
- Södra Backjanisgården, Risätra, Lima sn.

Billengrens gåva

Under året har bidragsansökningar beviljats ur Billengrens gåva till:

Mora folkhögskola 50 000 kr, för den 1-åriga kursen *Byggnadsvård-timmerhusrestaurering*.

Djura hembygdsförening 5250 kr, för att sätta upp informationsskyltar på anläggningen.

Jubilerande föreningar

Inga jubilerande föreningar 2022.

Diplom

Diplom har delats ut till Gunnel Malm, Gagnefs hembygdsförening, Gunnel Staffans, Gagnefs hembygdsförening samt till Leif Lorenzon, Gagnefs hembygdsförening för lång och trogen tjänst inom hembygdsvården.

Avtackningar

Ronnie Jensen avgick som ledamot i DFHF:s styrelse och Svante Modin avgick som ledamot i valberedningen och båda avtackades.

KOMMUNIKATION OCH OPINIONSBILDNING

Årsboken

Hembygdsförbundets årsbok Dalarna 2022, årgång 92, hade denna gång temat *Samiska spår* och var ett samarbete mellan tre län; Gävleborg, Västmanland och Dalarna. Involverade organisationer var läns museerna i respektive län, samt Västmanlands hembygdsförbund- och fornminnesförening och Dalarnas Fornminnes- och hembygdsförbund. Tjugotre författare bidrog med artiklar. Joakim Wehlin, Susanne Cassé och Marina Andersson har utgjort redaktionskommittén. För form och ombrytning stod Amala + Kamala. Boksläpp hölls på Dalarnas museum den 3 december, då redaktör Joakim Wehlin berättade om boken tillsammans med Peter Andersson, som författat bokens förord. Antal deltagare förutom produktionsgruppen var ca 15 personer. Boken har tagits väl emot och fått fin publicitet i media samt bra försäljning i Dalarnas museums butik.

Arbetet med årsboken 2023 har pågått under året. Den har fått tema *Skogen*. Redaktionsgruppen består av Näs Olle Tranberg, Kristoffer Ärnäck och Marina Andersson.

Dagsverket

Tidskriften Dagsverket har utkommit med fyra nummer. Tidningens upplaga har varit 2 000 exemplar/nummer. Ansvarig utgivare har varit Christer Björklund, redaktör har varit Marina Andersson. Formgivare Anna K. Eriksson.

Övrigt

- Hembygdsförbundet sprider information, nyheter och inbjudningar till sina medlemmar via ett digitalt nyhetsbrev. Sammanlagt utgick 6 nyhetsbrev under året och hade vid årets slut hade 311 prenumeranter.
- En Facebooksida skapades 2021 och har under 2022 utvecklats med att knyta an till strategiskt viktiga grupper dit DFHF kan rikta sin information. Sidan har vid årsskiftet 272 vänner samt ingår i 60 grupper med diverse olika inriktningar.
- Förbundets hemsida, ligger under www.dalarnasmuseum.se. Dalarnas museum har under 2022 genomfört ett stort arbete med hemsidan, vilket inkluderar DFHF:s del. En sida har lagts till; DFHF:s medlemmar kan lägga ut sina publikationer på hemsidan för att öka möjligheten för medlemmarna att nå ut med sina alster.

MEDLEMSAKTIVITETER

- SHF har under året erbjudit en rad webbseminarier till sina medlemsföreningar.
- Kursen *kulturarvet som besöksmål* har genomförts och letts av hembygdskonsulenten tillsammans med Kiki Pers och Elin Alsio. Från Visit Dalarna.
- Föreläsningsserien Högt och Lågt är ett samarbete med Dalarnas museum och anordnas sista söndagen varje månad under vår- och höstterminen. Under 2022 genomfördes totalt 9 föreläsningar. Högt och Lågt kan besökas på plats i Dalarnas museum, men eftersom föreläsningarna streamas kan de också följas via Dalarnas museums youtubkanal, i syfte att öka tillgängligheten och nå ut i länet.

Följande föreläsningar genomfördes:

Blommor och brokiga band- tema Lagerlöf med Marina Andersson.

Handen och husen då och nu, med Pernilla Wåhlin.

Venjans historia sitter i väggarna- Näs Olle Tranberg.

Spritfloden och kräftorna med Örjan Hamrin.

Säkerhetskulturella aspekter i Ukraina med Håkan Gunneriusson.

Nya arkeologiska rön med Eva Carlsson och Greger Brännström.

Bakom lykta dörrar med Sebastian Selvén och Marina Andersson,

Spöken, helgon och vampyrer med Marina Andersson.

Sjätte sinnet, med May Lindholm och Maria Koolen Hellmin, vilket var ett samarbete med Dalarnas konstförening.

Totalt antal tittare: ca 100 på plats i Dalarnas museums hörsal, ca 1800 visningar av youtubekanalerna.

Föreläsningarna marknadsfördes genom DFHF:s marknadsföringskanaler.

- Tema böcker- en dag i bokens tecken. Genomfördes den 11 november med 15 deltagande föreningar och ca 300 gäster. Bokdagens syfte var att låta föreningar visa upp sina alster och träffa andra föreningar med publikationer samt allmänheten.
- Ordförandeträff den 12 oktober, med ca 5 deltagare.

ÖVRIGA AKTIVITETER

Hembygdskonsulenterna har:

- deltagit i digitala möten med SHF; konsulentträffar, medlemsrapportering, korrigeringar i medlemsregister och andra administrativa uppgifter.
- arbetat med koncept som kan genomföras på hembygdsgårdarna i länet
- genomfört höstlovskoncept på Tuna Gammelgård som en del av Dalarnas museums höstlovsaktiviteter i samarbete med hembygdsrörelsen.
- planerat och förberett projektet Dalarna Folk Fashion Weekend, som kommer att gå av stapeln i september 2023. Projektet är ett samarbete mellan Dalarnas museum, Dalarnas hemslöjdsförbund samt DFHF.
- deltagit i referensgrupp när nytt administrativt system har undersökts av SHF.
- deltagit i Bastbergets fäbodvecka som representant för DFHF.
- deltagit i den av SHF initierade kursen *Så blir vi fler*, vilken genomfördes i Nynäshamn 29–30 september.
- tagit fram kursen *Historisk förmedling*. Kursen behandlar framför allt rollspel som förmedlingsmetod och beställdes av Visit Dalarna. *Historisk förmedling* genomfördes tillsammans med aktörer inom besöksnäringen den 26 november. Kursen kommer också att kunna ges till hembygdsföreningarna, och då utöka rollspelsdelen med en guideinformation.
- informationsträffar gällande marknadsföring tillsammans med Visit Dalarna.

Besök hembygdsgårdar

Hedemora- deltagande i årsmöte med information gällande DFHF

Särna- Tal på nationaldagen samt inledande diskussion gällande ”Särna-boken”

Malung- studiebesök på midsommarafton.

Garpenberg- besök och diskussion gällande samlingarna.

Sågmyra- uppföljande samtal från tidigare diskussion gällande samlingar och diverse annat.

Näs- studiebesök till hembygdsgården och framför allt fotoutställningen från Jerusalem. Tittade i samband med detta på Ingemarsspelen.

Mockfjärd- deltog i boksläpp av boken *Mockfjärdsminnen*.

EKONOMI

Hembygdsförbundets resultat och ställning redovisas separat.

Falun 15 mars 2023

Näs Olle Tranberg
Tillförordnad ordförande

Anna-Karin Andersson
2:e vice ordf.

Christer Björklund
Länsantikvarie

Jon Bodin

Jan-Olof Montelius

Inga A:son Murmester

Kristoffer Olerås

Eva Kempff

Johanna Gullback
Ersättare

Mikael Waller
Ersättare

Bente Mellqvist Danielsson
Ersättare